

A Magyar Közlöny 2013/24. számában 2013. február 15-én megjelent a pénztárgépek és taxaméterek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló pénztárgépek és taxaméterek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről, valamint a pénztárgéppel rögzített adatok adóhatóság felé történő szolgáltatásáról szóló 3/2013. (II. 15.) NGM rendelet.

A Rendeletnek megfelelő, a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal (NAV) online kapcsolatra képes pénztárgépekre (új típusú pénztárgép) történő áttérés ütemezetten, több fázisban zajlik majd az alábbiak szerint:

I.

1.A pénztárgéphasználatra kötelezett adózó elektronikus naplóval nem rendelkező, hagyományos pénztárgépet 2013. április 30-ig üzemeltethet, azonban a 2013. június 30-ig terjedő türelmi időszakban az állami adóhatóság nem szankcionálja az elektronikus naplóval nem rendelkező, hagyományos pénztárgépek használatát.

A NAV honlapján közzétette azon pénztárgépek engedélyszámát, típusmegnevezését, amelyeket a pénztárgéphasználatra kötelezett adózók 2013. június 30-át követően nem használhatnak.

2. A pénztárgéphasználatra kötelezett adózó elektronikus naplóval rendelkező, hagyományos pénztárgépet 2013. december 31-ig üzemeltethet.

A pénztárgéphasználatra kötelezett, elektronikus naplóval rendelkező, hagyományos pénztárgépet használó adózó 2013. július 1. és 2013. december 31. között adatszolgáltatási kötelezettségét az elektronikus naplófájlok elektronikus úton történő megküldésével teljesíti az állami adóhatóság felé.

A NAV 2013. március 10-ig honlapján közzéteszi az elektronikus naplófájlok adattartalmának megküldésével teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének technikai részleteit.

3. A pénztárgéphasználatra nem kötelezett adózó hagyományos pénztárgépet 2014. december 31-ig üzemeltethet.

II. A nyugtaadási kötelezettség, és annak gépi úton – pénztárgéppel, taxaméterrel – történő teljesítésére vonatkozó kötelezettség

Nyugtaadási kötelezettség:

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (továbbiakban: Áfa tv.) rendelkezései alapján **az adóalanynak az értékesítésről főszabályként számlát kell kiállítani.** A készpénzes értékesítési forgalomban azonban, amennyiben a termék beszerzője, szolgáltatás igénybe vevője nem adóalany (és nem is jogi személy), és az ellenérték adót is tartalmazó összegét legkésőbb a teljesítésig készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel vagy pénzhelyettesítő eszközzel maradéktalanul megtéríti, és számla kibocsátását az adóalanytól nem kéri, akkor az értékesítő adóalany mentesül a számla kibocsátási kötelezettség alól. Ilyen esetben, **amikor az értékesítő adóalany a teljesítéssel egyidejűleg történő készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel vagy pénzhelyettesítő eszközzel történő fizetés esetén számla kibocsátására nem kötelezett, az értékesítő adóalanyt nyugtaadási kötelezettség terheli.**

A nyugtaadási kötelezettségét az adóalany bizonyos esetekben – a külön jogszabályban meghatározott tevékenységei körében – kötelezően gépi kibocsátású

nyugtával, vagyis a külön jogszabályban meghatározottaknak megfelelő pénztárgéppel, taxaméterrel köteles teljesíteni.

A nyugtaadás, gépi nyugtaadás kötelezettsége nem terheli az adóalanyt akkor, ha nyugta helyett számla kibocsátásáról gondoskodni tudott, mert módjában állt a nem adóalany vevőtől a számla szabályszerű kiállításához szükséges vevői adatokat megkapni. Meg kell jegyezni, hogy nem adóalany vevő készpénzes vásárlása esetén, ha az ellenérték adót is tartalmazó összege a 900.000 forintot eléri vagy meghaladja, a számla-kibocsátási kötelezettség fennáll.

Gépi nyugtaadási kötelezettség

A gépi nyugtaadásra kötelezett adóalanyok, tevékenységek, üzletek körét a pénztárgépek és taxaméterek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló pénztárgépek és taxaméterek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről, valamint a pénztárgéppel rögzített adatok adóhatóság felé történő szolgáltatásáról szóló 3/2013. (II. 15.) NGM rendelet (továbbiakban: **Rendelet**) **határozza meg.** [Rendelet 1. § (1) bekezdés, 1. számú melléklet] **Ez a korábban hatályos szabályozással azonosan került meghatározásra, azzal azonos körben érvényesül.**

- A Rendelet szerinti kötelezettek köre

Rendelet szerint nyugtaadási kötelezettségüket kizárólag pénztárgéppel, taxaméterrel teljesíthetik az adóalanyok a Rendelet 1. számú mellékletben meghatározott tevékenységük során. E melléklet 1. pontja szerint: Az Áfa tv. 166. § (2) bekezdésében foglalt feltétel teljesülése hiányában (vagyis, ha az adóalany számla kibocsátásáról nem gondoskodott) **nyugtaadási kötelezettségüknek kizárólag pénztárgéppel tehetnek eleget** a következőkben felsorolt adóalanyok, illetve üzletek:

a) a gyógyszertárak,

b) az egyes 2009. október 15. napján hatályos TEÁOR '08 47.1-47.7 és 47.91 szerinti kiskereskedelmi, az 56.1 és 56.3 szerinti vendéglátási (kivéve a mozgó szolgáltatásnyújtást), **az 55.1-55.3 szerinti szálláshely-szolgáltatási, a 77.1-77.2 és 77.33 szerinti kölcsönzési és a 95.1-95.2 szerinti javítási tevékenységet folytató valamennyi adóalany, üzlet, mozgóbolt, kivéve:**

ba) a betétdíjas göngyöleget visszaváltó üzlet,

bb) a csomagküldő kereskedelem, kivéve annak nyílt árusítást végző üzlete, bemutatóterme,

bc) az ipari - kivéve élelmiszeripari - tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, ha termelő és értékesítő tevékenységét ugyanabban a helyiségben folytatja,

bd) a termelői borkimérés,

be) az utazási iroda, utazási ügynökség, turisztikai szolgáltató iroda utazási szolgáltatásai tekintetében,

c) az egyes 2009. október 15. napján hatályos TEÁOR '08 46.2-46.7 szerinti nagykereskedelmi tevékenységet folytató adóalanyok, üzletek a kiskereskedelmi értékesítésük tekintetében.

E melléklet 2. pontja szerint: Az Áfa tv. 166. § (2) bekezdésében foglalt feltétel teljesülése hiányában **nyugtaadási kötelezettségüknek kizárólag taxaméterrel tehetnek eleget a taxi szolgáltatást nyújtó adóalanyok.**

Mentesül az adóalany a nyugtaadási kötelezettség pénztárgép útján történő teljesítése alól

- a) a pénztárgép meghibásodása,
 - b) áramszünet,
 - c) a pénztárgép bevonása,
 - d) a pénztárgép eltulajdonítása,
 - e) a pénztárgép megsemmisülése, elvesztése
- esetén, feltéve, hogy nincs olyan más pénzátvételi hely, ahol a fizetések lebonyolítása aránytalan nehézség nélkül megoldható lenne.

A bekezdés szerinti mentesülés csak az érintett pénzátvételi helyen és

A pénztárgép meghibásodása esetén a meghibásodás bekövetkeztétől a pénztárgép megjavításáig vagy a cseregép biztosításáig, illetve a meghibásodott pénztárgép helyett üzembe helyezett pénztárgép üzembe helyezéséig, de legfeljebb a meghibásodás napjától számított 15. napig, áramszünet esetén az áramszünet idején, a pénztárgép bevonása esetén a bevonás idején, a pénztárgép eltulajdonítása, megsemmisülése, elvesztése esetén az új pénztárgép üzembe helyezéséig, de legfeljebb az eltulajdonítás, megsemmisülés, elvesztés észlelésétől számított 15. napig érvényes.

A nyugta-kibocsátási kötelezettség pénztárgéppel történő teljesítése feltételeinek helyreálltakor a pénztárgépben első tételként a meghibásodás bekövetkeztétől a nyugta-kibocsátási kötelezettség pénztárgéppel történő teljesítése feltételeinek helyreálltáig bizonylatolt bevételt kell rögzíteni, külön megjelöléssel vagy az erről utólag egy összegben készült gépi nyugtán történő feljegyzéssel, a bizonylat megőrzése mellett. Cserepénztárgép használata esetén a 45. § (6) bekezdése szerint kell eljárni.

III. Jogszabályi előírások legfontosabb változásairól

A pénztárgépekkel kapcsolatos műszaki előírások legfontosabb változásai:

Az új műszaki megoldás központi eleme az ún. **adóügyi ellenőrző egység (AEE)**, amely a pénztárgép azon önállóan elkülöníthető zárt, elektronikus adattároló és mobil adatkommunikációs egysége, mely az adóügyi bizonylatokat, valamint annak elválaszthatatlan részét képező elektronikus nyilvántartásokat tartalmazza, továbbá biztosítja és ellátja a pénztárgép és a NAV közötti titkosított adatkommunikációt.

Az AEE folyamatosan rögzíti a pénztárgépen zajló eseményeket: a bizonylatok kiállításán túl az áramszünetet, ki- és bekapcsolásokat, a gyakorló mód használatát (stb.) is.

Az AEE meghatározott feltételek bekövetkezése esetén jelzi a jelentési szándékát a NAV szervere felé. A tényleges adatátadás ugyanakkor csak abban az esetben történik meg, ha erre a NAV szervere utasítást ad. A jelentést a NAV szervere kezdeményezi, biztosítva, hogy az adózó ne rendelkezzen információval a legutóbbi jelentésről. Az adattovábbítás a mobilszolgáltatók meglévő infrastruktúráján keresztül, titkosítva történik.

Az AEE az egyes jelentések közötti időszakban egy lenyomatképző eljárással biztosítja, hogy utólag a pénztárgépi bejegyzéseket ne lehessen törölni. Az AEE védelmét és azonosítását, illetve az AEE-ben tárolt adatok hitelességét számos előírás szolgálja.

A Rendelet részletes műszaki előírást tartalmaz az AEE vonatkozásában, ugyanakkor csak a minimálisan szükséges rendelkezéseket tartalmazza a pénztárgép (pénztárgéprendszer) egyéb elemei tekintetében. A Rendelet azonban nem tesz említést a pénztárgép (pénztárgéprendszer) minden lehetséges eleméről. A fő rendező elv, hogy az AEE Rendeletben meghatározott funkcióit nem lehet lerontani. A Rendelet szerinti előírásoknak számos műszaki megoldással eleget lehet tenni, a Rendelet nem kívánta a lehetséges műszaki megoldások körét szűkíteni.

Ki kell emelni, hogy a taxaméterekre vonatkozó műszaki előírások tekintetében változás nem történt.

IV. Az adatszolgáltatási kötelezettség

Az Áfa tv. értelmében a nyugtaadási kötelezettség gépi kiállítással történő megvalósítása esetén a géppel kiállított nyugták, számlák, valamint a pénztárgép adatairól az adóalany – jogszabály szerint – rendszeresen adatszolgáltatást teljesít az állami adóhatóság részére. Jogszabály előírhatja, hogy a nyugta-kibocsátási kötelezettség kötelező gépi kiállítással történő megvalósítására szolgáló pénztárgép működését az állami adóhatóság hírközlő eszköz és rendszer útján felügyelje. Ebben az esetben az adatszolgáltatás – jogszabály szerint – az állami adóhatóság általi közvetlen adatlekérdezéssel is megvalósítható.

A fentiek alapján a Rendelet a pénztárgéphasználtra kötelezett adózók számára előírja, hogy az Áfa tv. szerinti adatszolgáltatási kötelezettségét az AEE-n tárolt, Rendeletben meghatározott adatoknak elektronikus hírközlő hálózat útján (pontosabban GPRS, EDGE, HSDPA, UMTS technológiák egyikével történő adattovábbítással /csomagkapcsolt adatátvitel/) teljesítse. **A Rendelet szerinti „online” kapcsolathoz tehát nem internetkapcsolat szükséges, hanem egyfajta mobil adatkapcsolat.**

Abban az esetben, ha az adózónak valamely pénztárgépi helyén (vagyis azon a helyen, ahol nyugtaadási kötelezettségével járó fizetés történik) a mobil adatkapcsolat nem érhető el, és az aránytalan költségek nélkül külső antenna biztosításával vagy más műszaki megoldás alkalmazásával sem biztosítható, az adózó az állami adóhatósághoz **egyedi mentesítés iránti kérelemmel fordulhat.** Az egyedi mentesítés 1 évre szól és meghosszabbítható. Amennyiben azonban az egyedi mentesítés alatt a mobil adatkapcsolat elérhetővé válik, az állami adóhatóság az egyedi engedélyt visszavonja.

- Egyedi mentesítés esetén az adózó adatszolgáltatási kötelezettségét akként teljesíti, hogy az AEE-ben tárolt, adatszolgáltatással érintett adatokat CD/DVD lemezre, illetve az előzőkkel funkcionalitásában megegyező, egyszer írható optikai adathordozóra menti, és havonta, a tárgy hónapot követő hónap 10. napjáig megküldi a székhelye, ennek hiányában telephelye szerint illetékes állami adóhatóságnak. Illetve – külön engedély alapján – akként is teljesítheti, hogy pénztárgépét a napi zárást követően legalább 1 óra időtartamra úgy helyezi el, hogy az elektronikus hírközlő hálózat elérhető legyen. Az átmeneti szabályoknak megfelelően az elektronikus naplóval rendelkező hagyományos pénztárgépek tekintetében az adatszolgáltatási kötelezettséget az elektronikus naplók adattartalmáról elektronikus úton havonta teljesített adatszolgáltatás útján teljesítik.

V. A pénztárgépek forgalmazási engedélyezési eljárásnak legfontosabb változásai

A legfontosabb változás, hogy az engedélyezési eljárást 2013. március 20-át követően nem a NAV, hanem a **Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal (MKEH)** folytatja le. A NAV előtt 2013. március 19-én folyamatban lévő engedélyezési eljárásokat a NAV 2013. március 20-ával megszünteti.

Az engedélyezési eljárásban első fokon az MKEH metrológiai hatósága, másodfokon az MKEH központi szerve jár el. Az engedélyezési eljárásért a Rendeletben meghatározott igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

A forgalmazási engedély kiadását a Rendelet a forgalmazóval szemben fennálló kizáró okok hiányához köti. Így a forgalmazó nem állhat végrehajtási, csőd-, felszámolási vagy kényszertörlési eljárás hatálya alatt, nem állhat adószám-felfüggesztés, -törlesztés, vagy fokozott adóhatósági felügyelet hatálya alatt, valamint nem lehet az állami adó és vámhatóság felé fennálló adó-, illetve vámtartozása, társadalombiztosítási járuléktartozása (ide nem értve, ha arra részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyeztek).

Az MKEH típusvizsgálat keretében vizsgálja, hogy a pénztárgép (taxaméter) megfelel-e a Rendeletben foglalt előírásoknak. Amennyiben a típusvizsgálat megállapítása alapján a vizsgált pénztárgép, taxaméter nem felel meg a Rendeletben foglalt feltételeknek, de kisebb módosításokkal megfelelelhet ezen követelményeknek, az MKEH határidő tűzésével

lehetőséget biztosít a kérelmező részére a hiba kiküszöbölésére. Amennyiben a típusvizsgálat megállapítása alapján a vizsgált pénztárgép, taxaméter megfelel a Rendeletben foglalt feltételeknek, az MKEH a vizsgált példányt (etalon példány) arra alkalmas eszközzel lepecsételi, és a forgalmazónak átadja, aki (amely) köteles azt változatlan formában megőrizni a forgalmazási engedély jogerőre emelkedését követő 10 évig.

Hagyományos pénztárgép alatt a Rendeletnek nem megfelelő pénztárgépet kell érteni.

A forgalmazási engedélyt a forgalmazó az adott géptípusra kapja. Jogutódlás esetén a forgalmazási engedély érvényét veszti, kivéve, ha a jogutód az engedély saját nevére történő átvezetését kéri. A Rendeletben meghatározott esetekben az MKEH visszavonja a forgalmazási engedélyt, így például amennyiben a forgalmazó meg nem engedett funkcióval rendelkező pénztárgépet forgalmaz.

A forgalmazási engedély módosítása tekintetében kiemelendő változás, hogy főszabály szerint a pénztárgép adóügyi ellenőrző egységében működő üzemeltető program (adóügyi ellenőrző egység szoftver) frissítését a NAV távoli hozzáférés útján végzi el. Ennek érdekében a forgalmazó köteles az adóügyi ellenőrző egység szoftver új változatát a NAV rendelkezésére bocsátani. A NAV hivatalos honlapján közzétett közleményében tájékoztatja az érintett üzemeltetőket az adóügyi ellenőrző egység szoftver frissítés szükségességéről és ennek menetéről.